

Základy psychopatologie

pro studenty 3. roč oboru VZ, 5. sem., 1 hod před., zak.: Zk, 3K, vyuč.: Alice Prokopová, konz.: úterý 12 – 13, středa 8.30 – 10, prokopova@ped.muni.cz

Tématické okruhy:

1. Psychopatologie, předmět, základ. pojmy
2. Různá pojetí normality osobnosti, postoje k duševně nemocným lidem – historie - proměny v čase; současná situace
3. Etiologie duševních chorob
4. - 7. **Poruchy některých psychických funkcí: (dělení, charakteristika)**

4. Vědomí, vnímání, pozornost, paměť
5. Myšlení, intelekt
6. Emoce, pudy
7. Vůle, jednání

8. - 14. **Vybrané klinické skupiny duševních poruch a nemocí: (dělení, etiologické faktory - z různých hledisek, charakteristika)**

8. Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy
9. Poruchy osobnosti
10. Schizofrenie, schizoafektivní poruchy
11. Afektivní poruchy
12. Organické duševní poruchy
13. Problematika závislosti, závislost na alkoholu, na jiných látkách, patologické hráčství
14. Poruchy příjmu potravy

15. Zásady správného psychologického přístupu k psychicky nemocným (obecně i specificky vzhledem k některým konkrétním poruchám)

Velmi doporučená literatura:

- Bergeret, J.: Toxikomanie a osobnost (1995)
Brown, T., Pullen, I., Scott, A.: Emergentní psychiatrie (1992)
Bútorá M.: Překročit svůj stín (1990)
Cooper, P.: Mentální bulimie a záchvatovitě přejídání (1995)
Černoušek, M.: Šílenství v zrcadle dějin (1994)
Dobiáš, J. a kol.: Psychiatrie (1984)
Dorner, K., Plog, U.: Bláznit je lidské (1999)
Drvota, S.: Úzkost a strach (1971)
Fischer, J.: Dětská psychiatrie pro pediatri (1980)
Foucault, M.: Dějiny šílenství (1993)
Foucault, M.: Psychologie a duševní nemoc (1997)
Hausner, M.: Duševně nemocný mezi námi (1982)
Hausner, M.: Jak se stát neurotikem (1971)
Heller, J., Pecinová, O.: Závislost známá neznámá (1996)
Höschl, C.: Psychiatrie pro praktické lékaře (1996)
Höschl, C., Libiger, J., Švestka, J. Psychiatrie. Praha (2002)
Janík, A., Raděj, Z.: Člověk uprostřed konfliktů (1975)
Janík, A.: Veřejnost a duševně nemocný (1987)
Janík, A. a kol.: Obecná psychiatrie (1989)
Kalina, K.: Jak žít s psychózou (1987)
Klimpl, P.: Psychická krize a intervence v lékařské ordinaci (1998)
Cohen R.M.: Nejčastější psychické poruchy v klinické praxi. (2002)
Koudelková, A.: Psychologické otázky delikvence (1995)
Kratochvíl, S.: Jak žít s neurózou (1981). 2. vydání (2000)
Křesadlo, J.: Průvodce inteligentního laika džunglí současné psychologie a psychiatrie (2001)
Langmeier, J., Matějček, Z.: Psychická deprivace v dětství (74)
Leibold, G.: Mentální anorexie (1995)
Maloney, M., Kranzová, R.: O poruchách příjmu potravy (97)
Maloney, M., Kranzová, R.: O úzkosti a depresi (1996)
Marhounová, J., Nešpor, K.: Alkoholici, fetišci a gambleři (1995)
Matoušek, O.: Kontexty neuróz (1986)
Mentzos S.: Rozumíme sami sobě? (2000)
Mikota V.: O ovlivňování duševních chorob. (1995)
Millerová, A.: Dětství je drama (1994)
Millerová, A.: Cesty života, odhalování "dětského příběhu" v každém z nás. (2001)
Nesnídalová, R.: Extrémní osamělost (1973)
Nešpor, K.: Návykové chování a závislost (2000)
Porterfieldová, K.M.: Jak se vyrovnat s následky traumatu (98)
Porterfieldová, K.M.: O sektách (1997)
J. Praško, H. Prašková: Deprese a jak ji zvládat. Portál, Praha (2003)
Presl, J.: Drogová závislost (1995)
Raboch, J., Pavlovský, P.: Psychiatrie, minimum pro praxi (1999)
Rahn E., Mahnkopfová A.: Psychiatrie – učebnice pro studium a praxi. Grada Publishing, Praha, 2000
Riemann, F.: Základní formy strachu. Portál, Praha 1999
Rigel, J.: Osobnost a emocionální problémy (1978)
Skála, J. a kol.: Závislost na alkoholu a jiných drogách (1987)
Skála, J.: ... až na dno? (1988)
Svoboda, M. /ed./, Češková, E., Kučerová, H. Psychopatologie a psychiatrie pro psychology. (2006)
Syřišťová, E.: Člověk v kritických životních situacích (1994)
Syřišťová, E. a kol.: Normalita osobnosti (1972)
Syřišťová, E.: Imaginární svět (1977)
Syřišťová, E.: Puklý čas (1991)
Styx, P.: Zacházení s bláznem (1991)
Tichá, M.: Základy psychiatrie (1994)
Ulč, I.: Úzkost a úzkostné poruchy (1999)
Vágnerová, M.: Psychologie problémového dítěte školního věku (1997)
Vágnerová, M.: Psychopatologie pro pom. profese (2005)
Vencovský, E.: Čtení o psychiatrii (1983)
Vizinová, D., Preiss, M.: Psychické trauma a jeho terapie (1999)
Vojtík, V., Machová, J., Břicháček, V.: Poruchy vývoje dětí a mladistvých (1990)
Vondráček, V.: Fantastické a magické z hlediska psychiatrie (1968)
Vondráček, V.: Úvahy psychologicko - psychiatrické (1982)
Vymětal, J.: Duševní krize a psychoterapie (1995)
Zvolský, P.: Speciální psychiatrie (1996)

Literatura (pouze stručný výběr), umožňující hlubší porozumění některým psychopatologickým fenomenům na pozadí autentických životních osudů:

- Bartošová, M.: Jako v zrcadle (1995)
Berteautová, S.: Edith Piaf (1985)
Burroughs, W.: Feťák (1983, 92č)
Gordonová, B.: Tančím tak rychle jak dokážu (1993)
Greenbergová, J.: Neslíbovala jsem ti procházku růžovým sadem (1998)
F. Christiane: Děti ze stanice ZOO (1987)
Kocábová, D.: Zpráva odjinud (1996)
Kopecký, M.: Já (1996) Kruij, P.: Sám proti šílenství (1956)
Lesný, I.: Zpráva o nemocech mocných (1985)
Lesný, I.: Zpráva o nemocech slavných (1990)
London, J.: Démon alkohol (1914, 1972č)
Macháček, M.: Zápisky z bláznince (1995)
Minarčík, J.: Čtvrtý rozměr závislosti (1997)
Stone, I.: Žízeň po životě
Styron, W.: Viditelná temnota (Memoáry šílenství) (1993)
Williamsová, D.: Nikdo nikde (1995)